УДК: 339.727.22:330.34(477)
DOI: https://doi.org/10.32782/2413-9971/2026-62-23

Сотник В.В.
кандидат економічних наук, старший дослідник,
доцент кафедри менеджменту ім. проф. Й.С. Завадського,
Національний університет біоресурсів і природокористування України
ORCID: https://orcid.org/0000-0003-0507-2348

Sotnyk Viktoriia
PhD in Economics, Senior Researcher,
Associate Professor at the Department of Management
named after Prof. J. S. Zavadskyi,
National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine

ПРЯМІ ІНОЗЕМНІ ІНВЕСТИЦІЇ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ

Анотація. У статті досліджено сучасні тенденції залучення та використання прямих іноземних інвестицій в економіці України у 2020–2025 рр. На основі статистичного та порівняльного аналізу визначено динаміку інвестиційних потоків, зміни їх структури та роль реінвестованих доходів і боргових інструментів. Проаналізовано галузевий розподіл накопиченого іноземного капіталу та встановлено основні сфери його концентрації. Результативність використання прямих іноземних інвестицій оцінено у взаємозв'язку з динамікою ВВП, капітальних інвестицій та експорту. Встановлено нестійкість інвестиційних потоків та відсутність пропорційності між їх змінами й основними показниками економічної активності. Обґрунтовано необхідність посилення продуктивного спрямування іноземного капіталу для забезпечення довгострокового економічного ефекту.

Ключові слова: прямі іноземні інвестиції, іноземний капітал, інвестиційна активність, результативність інвестицій, економічний розвиток.

Вступ та постановка проблеми. Залучення іноземного капіталу залишається одним із вагомих чинників підтримання інвестиційної активності та створення передумов для економічного розвитку України. Прямі іноземні інвестиції забезпечують не лише додаткові фінансові ресурси, а й можуть сприяти оновленню виробничої бази, запровадженню сучасних технологій, розширенню експортних можливостей та включенню українських підприємств до міжнародних виробничих зв'язків. Проте протягом останніх років умови прямого іноземного інвестування в Україні суттєво змінилися під впливом економічної нестабільності, повномасштабної війни, руйнування виробничої та інфраструктурної бази, порушення логістичних зв'язків і посилення безпекових ризиків. Відповідні зміни позначилися не лише на обсягах надходження іноземного капіталу, а й на його структурі, джерелах формування та напрямах використання. Тому аналіз сучасних тенденцій прямого іноземного інвестування потребує врахування не тільки кількісної динаміки, а й структурних характеристик інвестиційних потоків.

Окремого розгляду потребує питання результативності використання прямих іноземних інвестицій та визначення їх реального внеску в розвиток національної економіки. Зростання обсягів залученого іноземного капіталу не завжди супроводжується пропорційним покращенням показників інвестиційної активності, виробництва, експорту, зайнятості чи технологічного оновлення. Для України, яка характеризується значною потребою в інвестиційних ресурсах, принциповим стає не лише нарощування обсягів прямих іноземних інвестицій, а й забезпечення їх продуктивного використання та спрямування у сфери, здатні формувати довгостроковий економічний ефект. Зазначене зумовлює необхідність дослідження динаміки та структурних змін прямого іноземного інвестування, оцінювання характеру використання залученого капіталу та встановлення його взаємозв'язку з основними показниками розвитку економіки України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика залучення та використання прямих іноземних інвестицій широко представлена у працях вітчизняних і зарубіжних науковців. В. Варцаба досліджує сучасні тенденції прямого іноземного інвестування в Україні, визначає чинники інвестиційної привабливості та основні перешкоди для мобілізації іноземного капіталу, пов'язуючи перспективи його залучення з покращенням інвестиційного клімату та підвищенням ефективності використання інвестиційних ресурсів [1, с. 201–202]. Т. Гринчук розглядає динаміку прямих іноземних інвестицій та систематизує політичні, економічні

© Сотник В.В., 2026
Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

й інституційно-правові чинники, які визначають рішення іноземних інвесторів щодо вкладення капіталу в економіку України [2, с. 307–308]. І. Миценко та Д. Деревянко акцентують увагу на взаємозв'язку прямого іноземного інвестування з економічною безпекою держави та необхідності формування дієвих механізмів залучення іноземного капіталу в умовах підвищених ризиків [4, с. 130].

Дещо інший підхід представлений у дослідженнях В. Зіманна та Е. Кіта, які аналізують інвестиційні процеси в Україні у взаємозв'язку з продуктивністю, накопиченням капіталу, експортною діяльністю та інтеграцією підприємств у глобальні ланцюги створення вартості [10]. Науковці звертають увагу на недостатню інтенсивність інвестування в Україні порівняно з країнами ОЕСР та пов'язують інвестиційний розрив із низьким рівнем приватних інвестицій, структурними особливостями підприємницького сектору та інституційними обмеженнями. Т. Булман, Е. Кіт та В. Зіманн також відзначають специфічні зміни у структурі прямих іноземних інвестицій після початку повномасштабної війни, зокрема суттєву роль реінвестованих доходів у відновленні зафіксованих обсягів іноземного інвестування [6].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Узагальнення розглянутих наукових позицій показує, що основна увага дослідників спрямована на динаміку прямих іноземних інвестицій, чинники їх залучення, стан інвестиційного середовища та бар'єри для іноземних інвесторів. Разом із тим недостатньо розкритим залишається питання результативності використання вже залученого іноземного капіталу та відповідності динаміки прямих іноземних інвестицій змінам основних показників розвитку національної економіки. Подальшого дослідження потребують структурні зміни прямих іноземних інвестицій, роль реінвестованих доходів, галузеві особливості розміщення іноземного капіталу та його взаємозв'язок із валовим внутрішнім продуктом, капітальними інвестиціями, експортом, зайнятістю й іншими результативними показниками. Це створює підстави для переходу від оцінювання масштабів залучення іноземного капіталу до визначення економічних результатів його використання в Україні.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою дослідження є аналіз сучасних тенденцій залучення та використання прямих іноземних інвестицій в економіці України, виявлення змін у їх динаміці та структурі, а також оцінювання результативності використання іноземного капіталу на основі його взаємозв'язку з основними показниками економічного розвитку країни.

Результати дослідження. Динаміка прямого іноземного інвестування в Україні протягом 2020–2025 рр. формувалася під впливом суттєвих змін економічного та безпекового середовища. Початок досліджуваного періоду припав на поширення пандемії COVID-19 та пов'язане з нею скорочення ділової активності, тоді як у 2021 р. відбулося помітне відновлення інвестиційних процесів. Повномасштабна війна у 2022 р. різко змінила умови реалізації інвестиційних рішень, посиливши безпекові, виробничі, логістичні та фінансові ризики. У 2023–2025 рр. інвестиційна діяльність здійснювалася вже за умов поступової адаптації підприємств до тривалої війни, що безпосередньо позначилося як на масштабах залучення іноземного капіталу, так і на його структурі. Оцінювання тенденцій прямого іноземного інвестування потребує розмежування загального обсягу інвестицій та окремих джерел його формування. За методологією Національного банку України статистика прямих інвестицій охоплює потоки, запаси та доходи, що виникають між суб'єктами відносин прямого інвестування. До складу інвестиційних операцій належать інструменти участі в капіталі, реінвестовані доходи та боргові інструменти. Такий поділ дає змогу визначити джерела формування інвестиційних потоків та врахувати, що їх збільшення може відбуватися не лише за рахунок надходження нового капіталу, а й унаслідок реінвестування отриманих доходів. Упродовж 2020–2025 рр. співвідношення між зазначеними складовими істотно змінювалося, особливо після 2022 р., коли на тлі обмеження нових інвестицій підприємства з уже сформованою іноземною участю продовжували реінвестувати частину отриманих доходів. Для визначення масштабів і характеру зазначених змін у табл. 1 систематизовано основні показники прямого іноземного інвестування в Україну за 2020–2025 рр.

Для забезпечення зіставності показників аналіз здійснено за даними Національного банку України, сформованими за принципом спрямованості, що дає змогу оцінити динаміку прямих іноземних інвестицій та зміни у джерелах їх формування. У 2020–2025 рр. інвестиційні потоки характеризувалися значною мінливістю: від від'ємного значення у 2020 р. (–36 млн. дол. США) до максимальних 7320 млн. дол. США у 2021 р. У 2022 р. їх обсяг скоротився до 348 млн. дол. США, у 2023 р. відновився до 4399 млн. дол. США, після чого знизився до 3509 млн. дол. США у 2024 р. та 1836 млн. дол. США у 2025 р.

Суттєвих змін зазнала й структура інвестицій. У 2023–2024 рр. частка реінвестованих доходів у загальному потоці прямих іноземних інвестицій становила відповідно 77,5 і 73,4 %, що свідчить про вагому роль підприємств з уже сформованою іноземною участю. У 2025 р. цей показник скоротився до 14,5 %, тоді як обсяг боргових інструментів збільшився до 607 млн. дол. США. Накопичений обсяг прямих іноземних інвестицій виявився стійкішим: після скорочення до 52098 млн. дол. США у 2022 р. він поступово зростав і на кінець 2025 р. досяг 60366 млн. дол. США, що на 15,9 % перевищувало рівень 2020 р., проте залишалося нижчим за показник 2021 р.

Встановлені відмінності доцільно розглянути детальніше через співвідношення основних складових річного потоку прямих іноземних інвестицій.

Таблиця 1

Динаміка та структура прямих іноземних інвестицій в Україну за принципом спрямованості у 2020–2025 рр.

Показники	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.	2025 р.	2025 р. до 2020 р., %
Потоки прямих інвестицій в Україну за принципом спрямованості	-36	7320	348	4399	3509	1836	–
Інструменти участі в капіталі, млн. дол. США	272	6135	597	3958	3507	1229	451,8
у т. ч. реінвестовані доходи, млн. дол. США	-488	4949	99	3411	2575	267	–
Боргові інструменти, млн. дол. США	-308	1185	-249	441	2	607	–
Прямі інвестиції з України за кордон, млн. дол. США	22	-198	347	30	-159	104	472,7
Сальдо потоків прямих інвестицій, млн. дол. США	-58	7518	1	4369	3668	1732	–
Накопичені прямі іноземні інвестиції в Україні на кінець року, млн. дол. США	52091	65746	52098	55900	56064	60366	115,9
Частка реінвестованих доходів у загальному потоці прямих іноземних інвестицій, %	–	67,6	28,4	77,5	73,4	14,5	–

Джерело: сформовано та розраховано авторами за даними Національного банку України [5]

Динаміку інструментів участі в капіталі та боргових інструментів у 2020–2025 рр. представлено на рис. 1.

Отже, аналіз структури прямих іноземних інвестицій свідчить про нестійкий характер інвестиційних процесів та суттєві зміни у співвідношенні джерел формування іноземного капіталу. Переважання інструментів участі в капіталі в окремі періоди поєднувалося зі зростанням ролі боргового фінансування, що вказує на зміну характеру участі іноземних інвесторів у фінансуванні діяльності українських підприємств. Значна частка реінвестованих доходів у структурі інвестиційних потоків також засвідчує вагому роль уже присутніх на українському ринку іноземних інвесторів. Виявлені структурні зміни підтверджують доцільність подальшого аналізу не лише загальних обсягів прямих іноземних інвестицій, а й напрямів їх розміщення за видами економічної діяльності, що дасть змогу визначити сфери найбільшої концентрації іноземного капіталу та характер його структурного перерозподілу.

Проведений аналіз дає змогу визначити масштаби та структурні особливості залучення прямих іноземних інвестицій, проте для характеристики тенденцій їх використання необхідно встановити, у яких сферах економіки концентрується залучений іноземний капітал. Галузевий розподіл інвестицій відображає сформовані пріоритети іноземних інвесторів та дає змогу визначити, наскільки інвестиційні ресурси спрямовуються у виробничі, фінансові, торговельні та інші види економічної діяльності. Для оцінювання сформованої структури використання іноземного капіталу доцільно розглянути розподіл накопичених прямих іноземних інвестицій за основними видами економічної діяльності станом на кінець 2025 р. (рис. 2).

Отже, сформована галузева структура прямих іноземних інвестицій характеризується нерівномірною

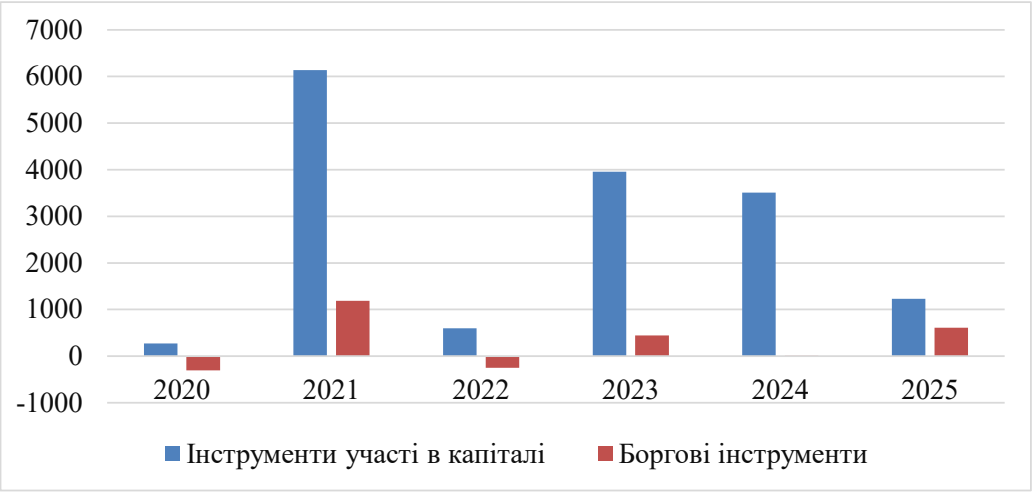

Рис. 1. Динаміка інструментів участі в капіталі та боргових інструментів у структурі прямих іноземних інвестицій в Україну у 2020–2025 рр., млн. дол. США

Джерело: побудовано авторами за даними Національного банку України [5]

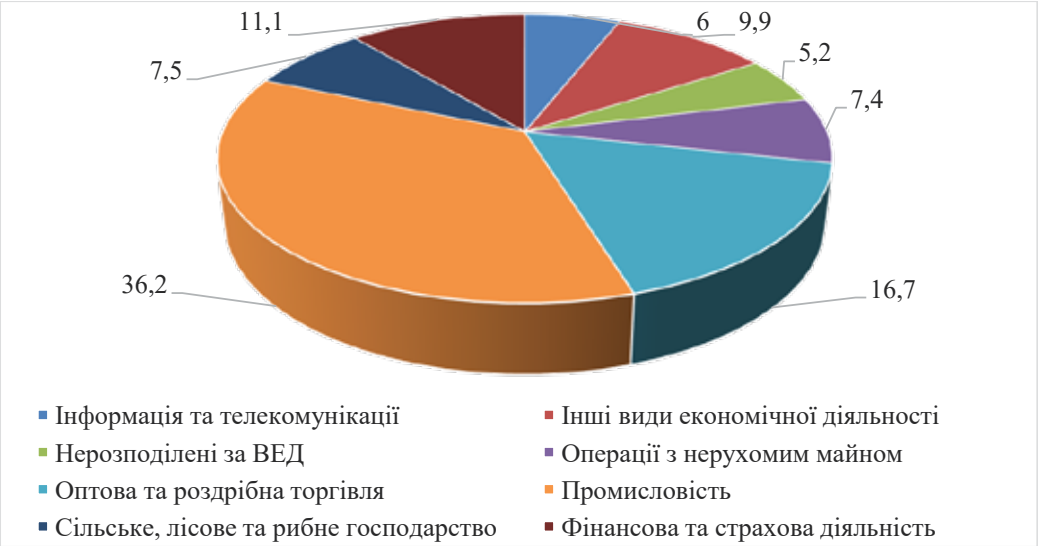

Рис. 2. Структура прямих іноземних інвестицій в Україну за видами економічної діяльності станом на 31.12.2025 р., %

Джерело: побудовано авторами за даними Національного банку України [5]

концентрацією іноземного капіталу та його переважним зосередженням в окремих видах економічної діяльності. Такий розподіл відображає сформовані інвестиційні пріоритети, проте не дозволяє оцінити економічну віддачу від залучених ресурсів та їх внесок у розвиток національної економіки.

Для оцінювання результативності використання прямих іноземних інвестицій доцільно зіставити їх загальну динаміку зі змінами основних макроекономічних показників. На відміну від попереднього етапу дослідження, де для деталізації структури інвестицій використовувалися дані за принципом спрямованості, на цьому етапі застосовано агреговані показники надходження прямих іноземних інвестицій, представлені у статистиці зовнішнього сектору України. Це забезпечує можливість їх зіставлення з показниками економічної та інвестиційної активності за відповідний період (табл. 2).

Наведені дані свідчать, що динаміка прямих іноземних інвестицій у 2020–2025 рр. не мала стійкої відповідності змінам основних макроекономічних показників. Попри зростання номінального ВВП у 2,1 рази та збільшення капітальних інвестицій на 31,7 % порівняно з 2020 р., надходження іноземного капіталу характеризувалися значними щорічними коливаннями. Після максимального обсягу прямих іноземних інвестицій у 2021 р. їх надходження суттєво скоротилося у 2022 р., частково відновилося у 2023 р., однак у 2024–2025 рр. знову сформувалася тенденція до зниження. Динаміка експорту також не демонструвала стійкого зростання, оскільки у 2025 р. його обсяг практично відповідав рівню 2020 р. і становив 99,8 % від базового значення. Водночас індекс фізичного обсягу ВВП після різкого скорочення у 2022 р. повернувся до додатної динаміки, проте темпи економічного зростання залишалися помірними. Зіставлення наведених показників не виявило стійкої пропорційності між динамікою надходження прямих іноземних інвестицій та змінами показників економічної й інвестиційної активності.

Таблиця 2

Основні показники оцінювання результативності використання прямих іноземних інвестицій в економіці України у 2020–2025 рр.

Показники	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.	2025 р.	2025 р. до 2020 р., %
Надходження прямих іноземних інвестицій в Україну, млн. дол. США	-868	6687	1152	4247	3329	2602	–
Валовий внутрішній продукт у фактичних цінах, млрд. грн.	4194,1	5459,6	5191,0	6537,8	7658,7	8931,2	212,9
Індекс фізичного обсягу ВВП, % до попереднього року	96,2	103,4	71,2	105,5	102,9	101,8	–
Капітальні інвестиції, млрд. грн.	508,2	528,8	279,6	395,5	534,4	669,3	131,7
Експорт товарів і послуг, млрд. дол. США	60,7	81,2	57,4	51,2	57,5	60,6	99,8
Сальдо потоків прямих інвестицій, млн. дол. США	-58	7518	1	4369	3668	1732	–

Джерело: сформовано авторами за даними Національного банку України та Державної служби статистики України [3, 5]

Це обґрунтовує необхідність подальшого кількісного оцінювання взаємозв'язків між прямими іноземними інвестиціями та результативними показниками розвитку економіки України.

Перспективи залучення прямих іноземних інвестицій в економіку України значною мірою визначатимуться не лише масштабами післявоєнного відновлення, а й здатністю сформувати умови для довгострокової присутності іноземного капіталу та його спрямування у сфери, здатні забезпечувати структурні зміни й розширення виробничого потенціалу. За оцінками OECD, відновлення інвестиційної активності потребуватиме послідовного поліпшення інвестиційного середовища, зниження регуляторних та інституційних бар'єрів, розвитку конкуренції, розширення доступу підприємств до фінансування та поглиблення економічної інтеграції України з європейськими ринками [7]. Водночас перспективи прямого іноземного інвестування доцільно пов'язувати не тільки зі збільшенням загального обсягу надходжень, а й зі зміною їх якісної та галузевої структури. Глобальні тенденції, узагальнені UNCTAD, свідчать про посилення ролі цифрової економіки, технологічної модернізації, цифрової інфраструктури та нових технологічних напрямів у формуванні міжнародних інвестиційних потоків [8]. Для України це створює можливості для розширення залучення іноземного капіталу у проєкти, орієнтовані на технологічне оновлення підприємств, розвиток цифрової та енергетичної інфраструктури, модернізацію виробничих потужностей і формування нових ланцюгів створення доданої вартості. Вагомим чинником інвестиційного попиту залишатиметься масштаб потреб у відновленні країни. Оцінки Світового банку засвідчують значний обсяг ресурсів, необхідних для реконструкції житлової, транспортної, енергетичної, виробничої та соціальної інфраструктури України [9], що потенційно формує широкий простір для реалізації інвестиційних проєктів із залученням приватного іноземного капіталу. Разом із тим масштаб потреб у фінансуванні сам по собі не гарантує відповідного припливу прямих іноземних інвестицій. Подальше нарощування їх обсягів залежатиме від зниження безпекових ризиків, наявності дієвих механізмів страхування та гарантування інвестицій, передбачуваності регуляторного середовища, захисту прав інвесторів і можливості реалізації довгострокових проєктів. Тому перспективним напрямом інвестиційної політики має стати поєднання стимулювання нових надходжень іноземного капіталу з підвищенням результативності його використання. Пріоритет доцільно надавати інвестиціям, здатним забезпечувати не лише фінансування поточної діяльності, а й створення та модернізацію виробничих потужностей, технологічне оновлення, розширення експорту, формування робочих місць та інтеграцію українських підприємств у міжнародні виробничі й технологічні ланцюги. Такий підхід дасть змогу поступово перейти від переважної орієнтації на кількісне нарощування прямих іноземних інвестицій до формування їх продуктивної структури та посилення довгострокового впливу іноземного капіталу на економічне відновлення і розвиток України.

Висновки. Проведене дослідження засвідчило, що пряме іноземне інвестування в економіку України у 2020–2025 рр. характеризувалося нестабільністю обсягів надходження капіталу та змінами у структурі джерел його формування. Встановлено, що відновлення інвестиційної активності у 2023–2024 рр. значною мірою забезпечувалося реінвестованими доходами підприємств з іноземною участю, тоді як у 2025 р. їх роль суттєво зменшилася. Накопичений обсяг прямих іноземних інвестицій був стійкішим порівняно з річними потоками, проте не досяг рівня 2021 р. Іноземний капітал концентрувався переважно у промисловості, торгівлі та фінансово-страховій діяльності. Зіставлення динаміки прямих іноземних інвестицій із показниками ВВП, капітальних інвестицій та експорту не виявило стійкої пропорційності їх змін, що підтверджує доцільність оцінювання іноземного інвестування не лише за обсягами залученого капіталу, а й за економічними результатами його використання. Перспективи активізації прямого іноземного інвестування в Україні пов'язані з поліпшенням інвестиційного середовища, зниженням безпекових та інституційних ризиків, розвитком механізмів страхування і гарантування інвестицій та спрямуванням іноземного капіталу у відновлення виробничої й інфраструктурної бази, технологічну модернізацію та розвиток видів економічної діяльності, здатних забезпечувати довгостроковий економічний ефект. Подальші дослідження доцільно спрямувати на кількісне оцінювання взаємозв'язків між прямими іноземними інвестиціями та показниками економічного розвитку України.

Список використаних джерел:

1. Варцаба В. В. Прямі іноземні інвестиції в Україні: воєнний контекст. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка»*. 2024. № 1 (63). С. 201–209. DOI: https://doi.org/10.24144/2409-6857.2024.1(63).201-209
2. Гринчук Т. Прямі іноземні інвестиції в економіці України: стан та фактори, що впливають на процес їх залучення. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2024. Т. 328, № 2. С. 306–309. DOI: https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-328-37
3. Державна служба статистики України. Офіційна статистична інформація: національні рахунки, зовнішньоекономічна діяльність, капітальні інвестиції. URL: https://stat.gov.ua/uk/datasets/kapitalni-investytsiyi-richna
4. Миценко І. М., Деревянко Д. С. Формування механізму залучення прямих іноземних інвестицій як чинника економічної безпеки України. *Актуальні проблеми інноваційної економіки та права*. 2026. № 3. С. 129–135. DOI: https://doi.org/10.36887/2524-0455-2026-3-23

5. Національний банк України. Статистика зовнішнього сектору: платіжний баланс, міжнародна інвестиційна позиція, прямі інвестиції. URL: https://bank.gov.ua/ua/statistic/sector-external
6. Bulman T., Keith A., Ziemann V. Fostering macroeconomic stability and a sustainable recovery. OECD Economic Surveys: Ukraine 2025. Paris : OECD Publishing, 2025. URL: https://www.oecd.org/en/publications/oecd-economic-surveys-ukraine-2025_940cee85-en/full-report/fostering-macroeconomic-stability-and-a-sustainable-recovery_24ed81a1.html
7. OECD. OECD Economic Surveys: Ukraine 2025. URL: https://www.oecd.org/en/publications/oecd-economic-surveys-ukraine-2025_940cee85-en.html
8. UNCTAD. World Investment Report 2025: International Investment in the Digital Economy. URL: https://unctad.org/publication/world-investment-report-2025
9. World Bank. Ukraine: Third Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA3), February 2022 – December 2024. URL: https://documents.worldbank.org/en/publication/documents-reports/documentdetail/099021324115085807
10. Ziemann V., Keith A. Raising investment and exports. OECD Economic Surveys: Ukraine 2025. Paris : OECD Publishing, 2025. URL: https://www.oecd.org/en/publications/oecd-economic-surveys-ukraine-2025_940cee85-en/full-report/raising-investment-and-exports_8614bf29.html

References:

1. Vartsaba V. V. (2024). Priami inozemni investytsii v Ukraini: voiennyi kontekst [Foreign Direct Investment in Ukraine: The Wartime Context]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu. Seriia "Ekonomika"*. № 1 (63). S. 201–209. DOI: https://doi.org/10.24144/2409-6857.2024.1(63).201-209 (in Ukrainian).
2. Hrynchuk T. (2024). Priami inozemni investytsii v ekonomitsi Ukrainy: stan ta faktory, shcho vplyvaiut na protses yikh zaluchennia [Foreign Direct Investment in the Economy of Ukraine: Current State and Factors Influencing Its Attraction]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. Ekonomichni nauky*. T. 328. № 2. S. 306–309. DOI: https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-328-37 (in Ukrainian)
3. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy. Ofitsiina statystychna informatsiia: natsionalni rakhunky, zovnishnoekonomichna diialnist, kapitalni investytsii [State Statistics Service of Ukraine. Official Statistical Information: National Accounts, Foreign Economic Activity, Capital Investment]. Available at: https://stat.gov.ua/uk/datasets/kapitalni-investytsiyi-richna. (in Ukrainian).
4. Mytsenko I. M., Derevianko D. S. (2026). Formuvannia mekhanizmu zaluchennia priamykh inozemnykh investytsii yak chynnyka ekonomichnoi bezpeky Ukrainy [Formation of a Mechanism for Attracting Foreign Direct Investment as a Factor of Ukraine's Economic Security]. *Aktualni problemy innovatsiinoi ekonomiky ta prava*. № 3. S. 129–135. DOI: https://doi.org/10.36887/2524-0455-2026-3-23 (in Ukrainian).
5. Natsionalnyi bank Ukrainy. Statystyka zovnishnoho sektoru: platizhnyi balans, mizhnarodna investytsiina pozytsiia, priami investytsii [National Bank of Ukraine. External Sector Statistics: Balance of Payments, International Investment Position, Direct Investment]. Available at: https://bank.gov.ua/ua/statistic/sector-external (in Ukrainian).
6. Bulman T., Keith A., Ziemann V. Fostering macroeconomic stability and a sustainable recovery. *OECD Economic Surveys: Ukraine 2025.* Paris: OECD Publishing, 2025. Available at: https://www.oecd.org/en/publications/oecd-economic-surveys-ukraine-2025_940cee85-en/full-report/fostering-macroeconomic-stability-and-a-sustainable-recovery_24ed81a1.html
7. OECD *Economic Surveys: Ukraine 2025*. Paris: OECD Publishing, 2025. Available at: https://www.oecd.org/en/publications/oecd-economic-surveys-ukraine-2025_940cee85-en.html
8. UNCTAD. *World Investment Report 2025: International Investment in the Digital Economy*. Geneva: United Nations, 2025. Available at: https://unctad.org/publication/world-investment-report-2025
9. World Bank. *Ukraine: Third Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA3), February 2022–December 2024.* Washington, DC: World Bank, 2025. Available at: https://documents.worldbank.org/en/publication/documents-reports/documentdetail/099021324115085807
10. Ziemann V., Keith A. Raising investment and exports. *OECD Economic Surveys: Ukraine 2025*. Paris: OECD Publishing, 2025. Available at: https://www.oecd.org/en/publications/oecd-economic-surveys-ukraine-2025_940cee85-en/full-report/raising-investment-and-exports_8614bf29.html

FOREIGN DIRECT INVESTMENT IN THE ECONOMY OF UKRAINE: CURRENT TRENDS AND EFFECTIVENESS OF ITS USE

Summary. The article examines current trends in the attraction and use of foreign direct investment in the Ukrainian economy during 2020–2025. The study aims to identify changes in the dynamics and structure of foreign investment and to assess the effectiveness of the use of attracted capital in relation to the key indicators of the country's economic development. The research employs statistical and comparative analysis, systematization, structural and dynamic analysis, and generalization. The volumes of foreign direct investment, equity instruments, reinvested earnings, and debt instruments are analyzed. The findings reveal considerable volatility in investment flows throughout the study period and substantial changes in the sources of their formation. It is established that the recovery of foreign investment after 2022 was largely driven by the reinvested earnings of enterprises with foreign participation, whereas their role decreased significantly in 2025. The accumulated stock of foreign capital was found to be more stable than annual investment flows. The sectoral structure of accumulated foreign direct investment is analyzed, revealing that foreign capital is predominantly concentrated in industry, wholesale and

retail trade, and financial and insurance activities. The effectiveness of foreign direct investment is assessed by comparing its dynamics with changes in gross domestic product, capital investment, and exports of goods and services. The results indicate the absence of a stable proportional relationship between foreign capital inflows and changes in the main indicators of economic and investment activity. The findings demonstrate that an increase in the volume of attracted foreign capital does not in itself ensure a corresponding improvement in the key parameters of economic development. The study substantiates the need to strengthen the orientation of investment policy towards the productive use of foreign direct investment and its allocation to economic activities capable of expanding productive capacity, stimulating investment processes, and generating long-term economic effects.

Keywords: foreign direct investment, foreign capital, investment activity, investment effectiveness, economic development.

Дата надходження статті: 19.09.2026
Дата прийняття статті до публікації: 16.10.2026
Дата публікації статті: 05.11.2026